

Handläggare:
Robert Larsson

Landstingsstyrelsen

Yttrande över motion 2008:22 av Lars Dahlberg och Anna Kettner (S) angående återinförande av regionstyrelser inom AB Storstockholms lokaltrafik (SL)

Ärendet

I motionen föreslår fullmäktigeledamöterna Lars Dahlberg och Anna Kettner att landstingsfullmäktige ska besluta att återinföra regionstyrelserna inom SL samt tydliggöra deras uppdrag så att även frågor rörande pendeltåg, tunnelbanor och andra delar av kollektivtrafiken kan behandlas. Trafik- och planeringsroteln har remitterat ärendet till dels landstingsdirektören, dels AB Storstockholms Lokaltrafik. Vid beredningen av detta ärende har innehållet i SL:s tjänsteutlåtande beaktats.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta

att avslå motionen

Bakgrund

I motionen framhålls bl.a. följande: Det har gått drygt ett år sedan den borgerliga majoriteten avskaffade SL:s regionstyrelser. Enligt motionärernas uppfattning har de kommunsamråd som skulle ersätta regionstyrelserna fungerat dåligt. I dagsläget saknar många av kommunerna möjlighet att under konstruktiva och ordnade former föra fram sina synpunkter på hur kollektivtrafiken ska förbättras.

Förvaltningens synpunkter

I samband med organisationsförändringar i SL-koncernen inrättades år 1990 tre lokala marknadsregioner inom SL. Dessa leddes av regionstyrelser (Rs) vars ansvar delegerats från koncernstyrelsen. Ledamöterna utsågs av respektive parti inom Stockholms läns landsting. Rs beslutade om planerade trafikförändringar för buss och lokalbanor. De skulle enligt

Bilagor

1. Motion 2008:22
2. Arbetsordning för kommunsamråd
3. Yttrande från AB Storstockholms lokaltrafik

särskilda föreskrifter ansvara för bl a samordning med motsvarande planer för pendeltågs- och tunnelbanetrafiken, vilka beslutades av SL:s styrelse. Vidare skulle styrelserna ha kontakter med kommuner, hushåll, företag och andra intressenter, initiera s.k. kommunsamråd¹ m.m. Kommunsamrådet innebar att valda delar av Rs träffade den politiska ledningen från respektive kommun i regionen. En av huvudpunkterna på dessa träffar var utbudsplanen, som kommunen fick möjlighet att lämna synpunkter på från lokalt och regionalt perspektiv.

Att det fanns oklarheter kring regionstyrelsernas roll och mandat framhölls i SL:s årsrapport för år 2005. År 2006 beslöt fullmäktige att styrelserna skulle tas bort och funktionen som dessa haft, bl a samarbete med kommunerna, från och med år 2007 skulle hanteras av moderbolagets styrelse (LS 0611-1842, Ny politisk organisation för Stockholms läns landsting).

I SL:s tjänsteutlåtande med anledning av rubricerade motion, bilaga 1, framförs bl.a. följande. Goda kontakter med länets kommuner är en förutsättning för att SL ska kunna erbjuda en attraktiv kollektivtrafik. Varje år studeras behov av förändringar i SL-trafiken för att anpassa utbudet efter ev. ändrade förutsättningar. Förslag på utbudsplan skickas på remiss till länets kommuner och andra instanser. Förutom synpunkter från kommunerna studeras förslag från resenärer, SL:s entreprenörer, intresseorganisationer och andra.

Bolagets nuvarande organisation är inte uppbyggd kring en indelning i regioner. Den otydlighet som flera regionstyrelser i samma aktiebolag skapade har därmed försvunnit i och med fullmäktiges ovannämnda beslut. Hur samarbetet mellan kommunerna och SL ska ske har bestämts i en arbetsordning, fastställd av bolagsstyrelsen september 2007, bilaga 2. Av denna framgår bl.a. att ett problem med den tidigare samrådsformen var att kommunernas politiska representanter inte sällan hade behov av att ta upp frågor utanför regionstyrelsernas formella kompetensområde, exempelvis brister i pendeltågstrafiken, trygghet och exploatering. En del av denna begränsning uppgavs försvinna i och med att alla SL-representanter numer också sitter i SL:s styrelse och därmed har ansvar för alla aspekter av SL:s verksamhet.

Efter en trevande start har kommunsamråd genomförts med samtliga länets 26 kommuner — en samrådsform som enligt SL i princip har samma syfte som regionstyrelserna föreslås få av motionärerna. Samarbetet mellan SL och länets kommuner kan utvecklas vid exploateringsprojekt, framhåller

---

¹ De tre regionerna skulle enligt förvaltningsutskottets förslag till beslut (1990:230) ha sju, fyra respektive sex samrådsdelegationer.

SL i sitt tjänsteutlåtande. Ett gemensamt projekt mellan SL och KSL har därför bildats, med uppdraget att ta fram förslag på en generell process för större projekt och långsiktiga planeringsfrågor. Målet anges vara att få till stånd ett enhetligt och effektivt arbetssätt med kommunerna. Arbetet bedöms vara klart sommaren 2009.

Förvaltningen konstaterar att brister i samråd och samverkan kan utgöra grund för landstingsstyrelsen att utöva den uppsikt som är föreskriven i 6 kap. 1 § kommunallagen (1991:900) respektive att utöva ägar- och huvudmannaskapsfunktionen enligt gällande reglemente. Det handlar då främst om att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar och, om det visar sig nödvändigt, se till att fullmäktige ingriper. Av SL:s tjänsteutlåtande i ärendet och gällande arbetsordning framgår dock att den nuvarande kommunsamrådsformen kommit i gång och bedöms ha fördelar jämfört med den som skedde i regi av de tidigare regionstyrelserna. Med hänsyn till detta samt då det inte finns något rättsligt krav på landstinget att, i egenskap av trafikhuvudman eller på annan juridisk grund, återinrätta regionstyrelser inom SL, bör fullmäktige avslå motionen.

Mona Boström
Landstingsdirektör

Anne Rundquist
Chefsjurist